

ZAKON O DOPRINOSIMA

(“Službene novine FBiH”, broj: 35/98)

I OPSTE ODREDBE

Clan 1.

Ovim zakonom uređuje se sistem obaveznih doprinosa, kao osnovnih instrumenata za finansiranje obaveznog: penzijskog i invalidskog osiguranja, zdravstvenog osiguranja i osiguranja od nezaposlenosti (u daljem tekstu: doprinosi), kao i gornja granica stopa doprinosa na teritoriji Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Federacija). Stope doprinosa utvrđuju nadležni organi, s tim da visina stopa ne može biti veća od visine stopa propisanih ovim zakonom.

Clan 2.

Doprinosi i drugi izvori sredstava koji nisu obuhvaćeni ovim zakonom, za finansiranje prava iznad obaveznog nivoa iz oblasti penzijskog i invalidskog osiguranja, zdravstvenog osiguranja i osiguranja od nezaposlenosti, utvrđuju se u skladu sa federalnim zakonima iz tih oblasti i propisima donesenim na osnovu tih zakona. Za provodjenje socijalne politike i formiranja službi socijalne zaštite, u okviru sistema, instrumenata i nadležnosti utvrđenih ovim zakonom i propisima iz stava 1. ovog člana, nadležni su kantonizupanije i zakonom određeni organi nosilaca osiguranja.

Clan 3.

Doprinosi su prihod nosilaca osiguranja.

II VRSTE DOPRINOSA

Clan 4.

Doprinosi se obračunavaju i placaju:

1. iz licnih primanja i drugih prihoda osiguranika;
2. na isplacena licna primanja na teret poslodavca;
3. iz drugih izvora, koje obezbjeđuju obveznici obračunavanja i uplate doprinosa u skladu sa propisima iz oblasti penzijskog i invalidskog osiguranja, zdravstvenog osiguranja i osiguranja od nezaposlenosti.

III OBVEZNICI DOPRINOSA

Clan 5.

Obveznik doprinosa iz člana 4. tačka 1. ovog zakona je fizičko lice rezident Federacije: koje je na teritoriji Federacije u radnom odnosu kod pravnog ili fizičkog lica rezidenta Federacije; koje je izabrano ili imenovano na javnu ili drugu dužnost i za obavljanje te dužnosti ostvaruje platu ili drugu naknadu koja se tretira kao plata; koje je na teritoriji Federacije zaposleno kod pravnog ili fizičkog lica nerezidenta Federacije, međunarodne organizacije i ustanove ili stranog diplomatskog i konzularnog predstavništva, ako međunarodnim ugovorom nije drugacije određeno; koje je od strane pravnog ili fizičkog lica rezidenta Federacije, kod kojeg je u radnom odnosu, upućeno na rad ili stručno usavršavanje u inostranstvo, ako nije obavezno osigurano po propisima države u koju je upućeno ili ako međunarodnim ugovorom nije drugacije određeno; koje je zaposleno u inostranstvu kod inostranog poslodavca, ako nije obavezno osigurano kod inostranog nosioca socijalnog osiguranja; koje samostalno obavlja privrednu, profesionalnu ili drugu djelatnost kao osnovno zanimanje; koje ostvaruje prihod od autorskih prava, a koje nije obavezno osigurano po drugom osnovu; koje se bavi zemljoradnjom kao jedinim ili glavnim zanimanjem; vrhunski sportisti, ako nisu obavezno osigurani po drugom osnovu; druga fizička lica rezidenti Federacije, u skladu sa propisima iz oblasti penzijskog i invalidskog osiguranja, zdravstvenog

osiguranja i osiguranja od nezaposlenosti. Obveznik doprinosa iz clana 4. tacka 1. ovog zakona je i fizicko lice nerezident Federacije koje je na teritoriji Federacije: u radnom odnosu kod pravnog ili fizickog lica rezidenta Federacije; zaposleno kod pravnog ili fizickog lica nerezidenta Federacije, ako medjunarodnim ugovorom nije drugacije odredjeno; zaposleno kod medjunarodne organizacije i ustanove ili stranog diplomatskog i konzularnog predstavnistva, ako medjunarodnim ugovorom nije drugacije predvidjeno. Obveznik doprinosa iz clana 4. tacka 2. ovog zakona je: pravno ili fizicko lice rezident Federacije, koje zaposljava radnike, za radnike u radnom odnosu i s njima izjednacene osiguranike; fizicko lice rezident Federacije koja samostalno obavlja privrednu, profesionalnu ili drugu djelatnost kao osnovno zanimanje. Obveznici doprinosa iz clana 4. tacka 3. ovog zakona su: zavodi, fondovi, organi uprave i druga pravna ili fizicka lica odredjena propisima o penzijskom i invalidskom osiguranju, zdravstvenom osiguranju i osiguranju od nezaposlenosti. Rezidentom Federacije u smislu ovog zakona smatra se fizicko lice koje na teritoriji Federacije ima prebivaliste ili boravis te. Status rezidenta ima i fizicko lice koje je kao sef diplomatskog ili konzularnog predstavnistva ili kao diplomatski ili konzularni sluzbenik zaposleno u domacem diplomatskom ili konzularnom predstavnistvu u inostranstvu, ako se na ta primanja ne placa doprinos u zemlji u kojoj je zaposleno. Status rezidenta ima i fizicko lice koje je upuceno u inostranstvo radi obavljanja poslova za Federaciju, za fizicko ili pravno lice rezidenta Federacije ili za medjunarodnu organizaciju.

IV OSNOVICA DOPRINOSA

Clan 6.

Osnovicu doprinosa iz clana 4. tacka 1. ovog zakona cini:

1. bruto placa zaposlenog radnika, rukovodnog radnika i pripravnika;
2. bruto placa ili druga naknada funkcionera, koja zamjenjuje placu;
3. naknada place za prekid rada koji nije prouzrokovao radnik;
4. naknada place za vrijeme praznika za koje se po zakonu ne radi;
5. naknada place za vrijeme odsustva sa posla radnika u vrijeme koristenja godisnjeg odmora;
6. naknada place za vrijeme odsustva sa posla u skladu sa zakonom, kolektivnim ugovorom i dr;
7. naknada place za vrijeme odsustva radnika sa posla radi obrazovanja i strucnog osposobljavanja i prekvalifikacije radnika;
8. naknada place u slucajevima privremene sprijecenosti za rad usljed bolesti do 42 dana;
9. naknada place zbog povrede na radu ili oboljenja od profesionalne bolesti, koja se isplacuje iz sredstava pravnog, odnosno fizickog lica kod kojeg je osiguranik zaposlen;
10. brutoplaca odnosno naknada place radnika koji samostalno obavlja privrednu, profesionalnu ili drugu djelatnost kao osnovno zanimanje, s tim da ta osnovica ne moze biti niza od prosjecne mjesečne bruto placa zaposlenih na teritoriji Federacije, prema posljednjem objavljenom podatku Zavoda za statistiku. Izuzetno od odredbi ove tacke, za radnika koji samostalno obavlja privrednu djelatnost koja se prema odluci nadleznog kantonalnogzupanijskog organa smatra niskoakumulativnom, osnovica doprinosa ne moze biti niza od 60% prosjecne mjesečne brutoplace zaposlenih u privredi na teritoriji Federacije, prema posljednjem objavljenom podatku;
11. prosjecna mjesečna brutoplaca zaposlenih u privredi na teritoriji Federacije prema posljednjem objavljenom podatku, za lice koje se bavi zemljoradnjom kao jedinim ili glavnim zanimanjem, a do utvrdjivanja osnovice od strane nadleznih organa iz clana 1. ovog zakona;
12. primanja od autorskih prava i primanja vrhunskih sportista, s tim da ta osnovica ne moze biti niza od prosjecne mjesečne brutoplace zaposlenih na teritoriji Federacije po posljednjem objavljenom podatku;
13. ostala primanja i naknade fizickih lica koja nisu obveznici doprinosa po drugom osnovu, u skladu sa propisima o penzijskom i invalidskom osiguranju, zdravstvenom osiguranju i osiguranju od nezaposlenosti.

Clan 7.

Osnovica iz clana 6. tac. 1. do 9. ovog zakona je bruto placa, odnosno naknada place radnika, utvrdjena u skladu sa zakonom ili drugim propisima. Osnovica iz clana 6. tac. 1. do 9. ovog zakona, za obveznika koji je na teritoriji Federacije zaposlen kod pravnog ili fizickog lica nerezidenta Federacije je njegova bruto placa, s tim da ce najnizi iznos te osnovice propisati Federalni ministar finansija Federalni ministar financija. Osnovica iz clana 6. tac. 1. do 9. ovog zakona, za obveznika koji je na teritoriji Federacije zaposlen kod humanitarne organizacije nerezidenta Federacije je njegova bruto placa, s tim da ta osnovica ne moze biti niza od prosjecne mjesečne brutoplace zaposlenih u Federaciji po posljednjem objavljenom podatku. Za obveznika koji je u radnom odnosu sa poslodavcem rezidentom Federacije, a koji je upucen na rad ili strucno usavršavanje u inostranstvo, kao i za obveznika zaposlenog u inostranstvu

kod inostranog poslodavca, osnovicu doprinosa iz clana 4. tacka 1. ovog zakona cine licna primanja koja bi za istu vrstu posla ostvario u Federaciji, s tim da ta osnovica ne moze biti niza od prosjecne mjesečne brutoplace zaposlenih u Federaciji po posljednjem objavljenom podatku. Izuzetno od stava 4. ovog clana, osnovicu, stopu i nacin obracunavanja i placanja doprinosa za penzijskoinvalidsko i zdravstveno osiguranje radnika na radu u inostranstvu odredice Vlada Federacije Bosne i Hercegovine, na prijedlog resornog ministarstva i nosioca osiguranja.

Clan 8.

Osnovicu doprinosa iz clana 4. tacka 2. ovog zakona cini brutoplace i druga licna primanja radnika u radnom odnosu kod pravnih ili fizickih lica rezidenata Federacije i s njima izjednacenih osiguranika, iz cl. 6. i 7. ovog zakona. Doprinosi iz stava 1. ovog clana imaju karakter troskova poslovanja. Doprinosi iz clana 4. tacka 3. ovog zakona, obracunavaju se na osnovicu utvrdjenu u skladu sa propisima iz oblasti penzijskog i invalidskog osiguranja, zdravstvenog osiguranja i osiguranja od nezaposlenosti.

Clan 9.

Doprinosi iz clana 4. tac. 1. i 2. ovog zakona ne placaju se na primanja utvrdjena Zakonom o porezu na placu ("Sluzbene novine Federacije BiH", br. 26/96, 27/97 i 12/98) na koja se ne placa porez na placu. Izuzetno, doprinosi iz clana 4. tacka 3. ovog zakona, za pojedine kategorije osiguranika obuhvacene stavom 1. ovog clana, placaju se u skladu sa propisima o penzijskom i invalidskom osiguranju, zdravstvenom osiguranju i osiguranju od nezaposlenosti.

V STOPE DOPRINOSA

Clan 10.

Najvise stope doprinosa mogu iznositi:

- a) za penzijsko i invalidsko osiguranje: 1. iz licnih primanja i drugih primanja osiguranika 17%, 2. na isplacena licna primanja na teret poslodavca 7%. Na isplacena licna primanja zaposlenih kojima se staz osiguranja racuna sa uvecanim trajanjem, poslodavac placa dodatni doprinos za penzijsko i invalidsko osiguranje po stopi od: 2% za osiguranike rasporedjene na radno mjesto na kojem se 12 mjeseci efektivnog rada racuna kao 14 mjeseci staza osiguranja; 3% za osiguranika rasporedjenog na radno mjesto na kojem se 12 mjeseci efektivnog rada racuna kao 15 mjeseci staza osiguranja; 6% za osiguranika rasporedjenog na radno mjesto na kojem se 12 mjeseci efektivnog rada racuna preko 15 mjeseci staza osiguranja.
- b) za zdravstveno osiguranje: 1. iz licnih primanja i drugih primanja osiguranika 13% 2. na isplacena licna primanja na teret poslodavca 5% c) za osiguranje od nezaposlenosti: 1. iz licnih primanja i drugih primanja osiguranika 2% 2. na isplacena licna primanja na teret poslodavca 1%.

VI OBRACUN I UPLATA DOPRINOSA

Clan 11.

Obracun, obustavu i uplatu doprinosa za obveznika doprinosa vrsi isplatilac place i drugih licnih primanja rezident Federacije mjesečno, odnosno prilikom svake isplate. Zavod za platni promet Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Zavod) duzan je obustaviti isplatu placa ako nisu obracunati i, istovremeno sa isplatom placa, uplaceni propisani doprinosi isplatiocu iz stava 1. ovog clana, koji svoje finansijsko poslovanje vrsi preko racuna otvorenog kod Zavoda. Isplatilac iz stava 1. ovog clana duzan je obvezniku doprinosa iz clana 4. tacka 1. ovog zakona, prilikom svake isplate, izdati jedan primjerak obracuna brutoplace ili drugog primanja i obustavljenih doprinosa. Obveznik doprinosa koji samostalno obavlja privrednu, profesionalnu ili drugu djelatnost kao osnovno zanimanje, obveznik doprinosa koji se bavi zemljoradnjom kao jedinim ili glavnim zanimanjem, obveznik doprinosa koji je zaposlen kod nerezidenta Federacije i ostali obveznici doprinosa duzni su sami obracunati i uplatiti doprinose do sedmog u mjesecu za protekli mjesec. Obracun, obustavu i uplatu doprinosa za obveznika koji je na teritoriji Federacije zaposlen kod nerezidenta Federacije moze vrsiti i pravno ili fizicko lice nerezident Federacije, o cemu obvezniku dostavlja obracun iz stava 3. ovog clana.

Clan 12.

Uplata doprinosa za socijalno osiguranje vrsi se u sredstvima placanja u kojima je izvršena i isplata placa i drugih licnih primanja. Doprinosi za socijalno osiguranje uplacuju se, po vrstama, na propisane uplate racune kod Zavoda.

Clan 13.

Na iznose doprinosa obaveznog socijalnog osiguranja koji nisu placeni u propisanom roku placa se kamata po stopi od 0,2% dnevno za svaki dan zakasnjjenja.

Clan 14.

Kontrolu obracuna i uplate doprinosa vrsi Porezna uprava Federacije Bosne i Hercegovine i Finansijska policija Financijska policija, svako iz svog djelokruga.

VII KAZNE NE ODREDBE

Clan 15.

Novcanom kaznom od dvostrukog do osmorostrukog iznosa obaveze po osnovu doprinosa, za prekršaj koji predstavlja tezu povredu federalnog propisa, kaznit ce se pravno lice isplatilac place i drugih licnih primanja, ako ne obracuna, manje obracuna ili ne uplati doprinose na nacin i u rokovima propisanim ovim zakonom. Za prekršaj iz stava 1. ovog clana kaznit ce se i odgovorno lice u pravnom licu novcanom kaznom u iznosu od 200 do 2.000 KM.

Clan 16.

Novcanom kaznom od 500 do 10.000 KM kaznit ce se za prekršaj fizicko lice imalac radnje, ako ne obracuna, manje obracuna ili ne uplati doprinose na nacin i u rokovima propisanim ovim zakonom.

Clan 17.

Novcanom kaznom od 200 do 1.000 KM kaznit ce se za prekršaj fizicko lice, ako ne obracuna, manje obracuna ili ne uplati doprinose na nacin i u rokovima propisanim ovim zakonom.

VIII PRELAZNE I ZAVRSNE ODREDBE

Clan 18.

Do osnivanja i pocetka rada nosilaca osiguranja po federalnim propisima, doprinosi su prihodi nadležnih postojećih nosilaca osiguranja.

Clan 19.

Obavezni doprinosi za druge namjene na teritoriji Federacije, izuzev obaveznih doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje, zdravstveno osiguranje i osiguranje od nezaposlenosti, mogu se uvoditi samo ovim zakonom.

Clan 20.

Uputstvo o nacinu obracuna i uplate doprinosa donijet ce Federalni ministar finansija Federalni ministar financija u roku od deset dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Clan 21.

Danom stupanja na snagu ovog zakona na teritoriji Federacije prestaje primjena propisa kojima je do dana stupanja na snagu ovog zakona bilo uređeno obračunavanje i plaćanje doprinosa na teritoriji Federacije.

Član 22.

Do utvrđivanja stopa doprinosa iz člana 1. stav 2. ovog zakona, primjenjivace se stope propisane članom 10. ovog zakona.

Član 23.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Federacije BiH".

Predsjedavajući Doma naroda Parlamenta Federacije BiH Mariofil Ljubić, s. r.

Predsjedavajući Predstavničkog doma Parlamenta Federacije BiH Enver Kreso, s. r.